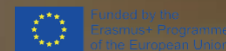

BUGI
Western Balkans Urban Agriculture Initiative

Moodle za početnike

-priručnik-

sadržaj

---

1. LMS Moodle - Uvodna riječ	3
2. LMS Moodle - Kratko upoznavanje	4
Moodle - podrška učenju	4
Navigacija, login i osnove grafičkog sučelja	5
Upravljačka ploča	7
Kreiranje kursa/predmeta	9
Uređivanje sekcija kursa/predmeta	12
Dodavanje studenata/korisnika	15
Dodavanje i uređivanje slika i teksta	16
3. LMS Moodle - Upravljanje resursima i aktivnostima	17
Moodle aktivnosti	19
Moodle resursi	20
4. LMS Moodle - Direktorij modula	22

1. LMS MOODLE - UVODNA RIJEČ

Moodle stoji za skraćenicu od *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*, što u prevodu znači da je Moodle modularno, objektno orijentisano dinamičko okruženje za učenje i kao takvo karakteriše se modularnim pristupom (moguće su nadogradnje Moodle platforme putem modula), objektno-orijentisanim pristupom (koristi se objektima u smislu modula i zadataka, što širi mogućnosti platforme i daje ogromne mogućnosti u smislu iskorištenja platforme za učenje), dinamičkim pristupom (koristi dinamičke web-bazirane tehnologije, koje daju dodatne mogućnosti u kombinaciji sa modularnim i objektno-orijentisanim pristupima). Ovakvo okruženje predstavlja vrlo moćan alat za kreiranje virtualnog ili hibridnog okruženja za učenje.

Drugim riječima, Moodle platforma predstavlja open-source softversko rješenje dizajnirano za podršku socijalnom konstruktivističkom modelu učenja. Moodle sadrži set alata koji potpomažu dijeljenje resursa i aktivnosti učenja te promovišu aktivno učenje kroz saradnju i iskustvo. Kroz ove alate i ukupan dizajn Moodle platforme omogućen je bolji uvid u tok nastavnog procesa i zbog toga se Moodle koristi u skoro svim oblicima formalnog i neformalnog obrazovanja. Moodle se najčešće koristi zbog jednostavnosti korištenja, fleksibilnosti i velikog seta alata koji se koriste kao nadopuna aktivnostima učenja. Podržava interdisciplinarni pristup, interaktivno učešće studenata i praćenje nastavnog procesa u realnom vremenu, što u potpunosti odgovara potrebama Master studija Urbana poljoprivreda, organizovanom u sklopu projekta Urban Agriculture Initiative – BUGI (586304-EPP-1-2017-BA-EPPKA2-CBHE-JP)¹.

Priručnik pred Vama ima za cilj predstaviti osnove Moodle platforme nastavnicima, objasniti mogućnost korištenja Moodle platforme kao podrške učenju te pojasniti osnovne alate Moodle platforme za organizaciju aktivnosti i dijeljenje resursa. Posljednje poglavlje priručnika upućuje na oficijelni Moodle direktorij modula, kao stepenicu za napredne korisnike. Sve fotografije Moodle platforme napravljene su na oficijelnoj Moodle stranici Projekta (moodle.bugi.unsa.ba), a sve upute preuzete sa oficijelne Moodle stranice (moodle.org).

---

¹ Project number: 586304-EPP-1-2017-1-BA-EPPKA2-CBHE-JP "This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

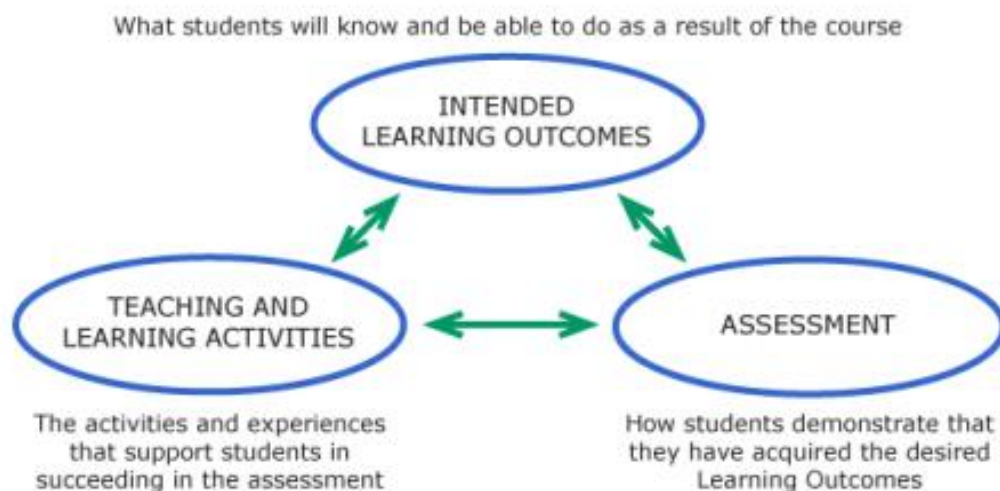
2. LMS MOODLE - KRATKO UPOZNAVANJE

Moodle platforma u tehničkom smislu održavanja ne predstavlja problem bilo kome ko je upoznat sa dinamičkim web tehnologijama, ali ovaj dio posla obično je prepušten administratorima, tako da nastavnik nema potrebe biti upoznat sa istima, mogućnost korištenja Moodle platforme nepoznavanjem ovih tehnologija nije umanjena za nastavnika, odnosno studenta. Važniji dio poznavanja Moodle platforme za nastavnike i studente predstavlja shvatanje mogućnosti ove platforme u podršci aktivnom učešću, odnosno prepoznavanje elemenata (aktivnosti i resursi) Moodle platforme koje je moguće koristiti prilikom određenih koraka učenja.

Moodle - podrška učenju

Moodle platformu potrebno je posmatrati kao podršku procesu učenja, što u suštini znači da je, kao i u uslovima učenja bez korištenja Moodle platforme, potrebno definisati ishode učenja i aktivnosti učenja. Tek nakon definisanja ishoda učenja, aktivnosti učenja i metoda provjere, pristupa se odabiru Moodle alata koji odgovaraju potrebama definisanim u ishodima učenja.

Ilustracija 1 - Konstruktivno poravnanje pri planiranju učenja

Izvor: <https://www.adelaide.edu.au/learning/teaching/curriculum/outcomes/writing-course-learning-outcomes.pdf>

Drugim riječima, prije korištenja Moodle platforme neophodno je provesti sve korake planiranja učenja i učenja na daljinu, a potom odabrati odgovarajuće alate za planirane korake učenja. Pogrešan odabir alata za učenje će umanjiti efekte aktivnosti učenja i time dovesti u pitanje planirane ishode učenja što je i najčešća greška pri korištenju Moodle platforme i njenih alata. Thota i Whitefield (2009) objašnjavajući upotrebu različitih alata koje nudi moodle pri kreiranju uvodnih kurseva kreiraju tabelu kojom pokazuju kako se prije početka kursa, dakle u toku planiranja nastavnog procesa, definišu alati koji se mogu koristiti za određene ishode učenja. U

Tabeli 1, prikazana je preuzeta tabela od Thota i Whitefield (2009), a svim korisnicima može poslužiti kao primjer dobrog planiranja nastavnog procesa na daljinu.

Tabela 1 - Primjer konstruktivnog poravnanja i korištenja Moodle alata

Planirani ishodi učenja	Moodle alati			
	Kviz	Zadatak	Wiki	Journal
Prepoznati, pratiti, implementirati, prevesti	X	X	X	
Analizirati problem, primijeniti, prilagoditi, prezentovati		X	X	
Modelirati, dizajnirati		X	X	X
Organizirati karakterizirati				X

Izvor: Thota i Whitefield (2009)²

Na ovom primjeru vidi se način konstruktivnog poravnanja koristeći se Moodle alatima.

Navigacija, login i osnove grafičkog sučelja

Moodle platforma je web lokacija kojoj pristupate iz browsera, u ovom slučaju Chrome i Moodle platforma moodle.bugi.unsa.ba. izgled prve stranice zavisi od odabrane teme Moodle platforme i preferencija administratora. U ovom slučaju na prvoj stranici se nalazi popis kurseva/predmeta aktivnih na Master Studiju Urbane poljoprivrede(Ilustracija 2).

U gornjem desnom uglu, nalazi se „Log in“ link, čija veza Vas odvodi na log in stranicu, odnosno stranicu za registraciju na Moodle platformu (Ilustracija 3). Log in stranica Moodle platforme ne razlikuje se od ustaljenih log in stranica raznih platformi i portala na Internetu, ono što se da primjetiti jeste da se ispod log in sekcije na istoj stranici može kreirati i novi korisnički račun. Studenti, nastavnici i korisnici ove Moodle platforme kreiraju svoj korisnički račun na ovaj način. Izgled i sadržaj registracijske forme se može mijenjati, ali u većini slučajeva to je standardna registracijska forma koja od vas zahtijeva da unesete ime, prezime, korisničko ime, lozinku i e-mail adresu (Ilustracija 4).

² Hirashima, C & Klett, T & Liu, J & A, Nakabayashi & Wong, Kalok & Thota, Neena & Whitfield, Richard. (2009). Use of CALMS to enrich learning in introductory programming courses.

Ilustracija 2 - Izgled prve stranice Moodle platforme

PPF Sarajevo - BUGI

Available courses

- Moodle za nastavnike
- Osnovi urbane poljoprivrede - OUP5
- Metode naučnog rada - MNR3
- Precizna poljoprivreda i pametna proizvodnja hrane - PPIPP4
- Eksperimentalna statistika - ES6
- Urbana ekologija - UE4
- Urbani sistemi distribucije hrane - USDH4
- Poduzetništvo - POD4

Teacher: Aleksandra Nikolić

You are not logged in. (Log in)

You are not logged in. (Log in)

moodle
Data retention summary

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Nakon registracije, korisnik obično treba da potvrdi registraciju putem e-maila, odnosno korisnik zaprima e-mail sa linkom koji potvrđuje registraciju na Moodle platformu.

Ilustracija 3 - Log in stranica Moodle platforme

PPF Sarajevo - BUGI

Username

Password

Remember username

Log in

Forgotten your username or password?

Cookies must be enabled in your browser ?

Some courses may allow guest access

Log in as a guest

Is this your first time here?

For full access to this site, you first need to create an account.

Create new account

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Po završetku procesa registracije, korisnik se može prijaviti na Moodle platformu koristeći se log in stranicom prikazanom na Ilustraciji 3.

Ilustracija 4 - Registracijska forma za korisnike Moodle platforme

PPF Sarajevo - BUGI

New account ▼ Collapse all

▼ Choose your username and password

Username ⓘ

The password must have at least 8 characters, at least 1 digit(s), at least 1 lower case letter(s), at least 1 upper case letter(s), at least 1 non-alphanumeric character(s) such as *, -, or #

Password ⓘ

▼ More details

Email ⓘ address

Email ⓘ (again)

First name ⓘ

Surname ⓘ

City/town

Country

There are required fields in this form marked ⓘ .

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Nakon prijave, korisnik biva preusmjeren na upravljačku ploču (dashboard).

Upravljačka ploča

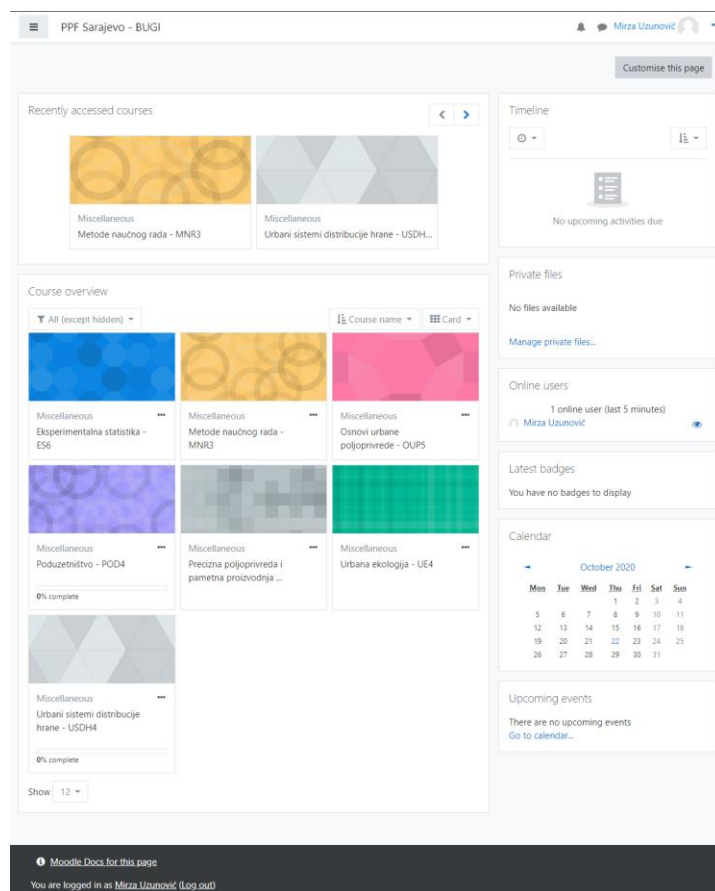
Izgled upravljačke ploče izgleda drugačije u zavisnosti od toga koje tip korisnika ste na Moodle platformi. Postoji nekoliko tipova korisnika na Moodle platformi, a u ovom slučaju ćemo spomenuti samo tri oblika korisnika, odnosno samo ono što je osnovno da bi se jedan jednostavan site sa Moodle platformom održavao i koristio. Ta tri tipa korisnika su Manager/Administrator, Nastavnik i Student.

Administrator/Manager je tip korisnika koji ima sve ovlasti na Moodle platformi, a to znači da može uređivati postavke platforme, kreirati kurseve, brisati kurseve, kreirati i manualno potvrđivati ili registrovati korisnike, uređivati blokove i izgled upravljačke ploče, ukratko, upravlja platformom.

Teacher, odnosno nastavnik je tip korisnika čije se upravljanje ograničava na domen određenog kursa, dakle, nastavnik upravlja, organizuje i uređuje sadržaje pojedinačnih kurseva na Moodle platformi.

I student kao tip korisnika koji u suštini uređuje vlastiti profil, i neke postavke tipa jezika, preferenci prikaza i slično, a prati nastavu kroz kurseve odnosno predmete koji se nalaze na platformi.

Ilustracija 5 - Izgled upravljačke ploče za nastavnike

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

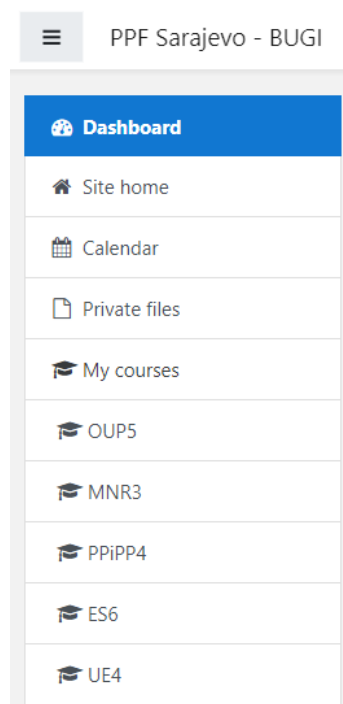
U ovom slučaju, pretpostavka je da korisnik ima ovlasti Teacher-a, odnosno priručnik je pisan za nastavnike i zbog toga je nastavak pisan iz uloge nastavnika. Ilustracija 5 prikazuje upravljačku ploču koja se vidi po prijavi nastavnika, i na njoj su sadržani u centralnom dijelu kursevi koji nastavnik vodi, odnosno u gornjem dijelu skoro pristupani kursevi, a u donjem dijelu svi kursevi na kojima se korisnik vodi kao nastavnik. Izgled upravljačke ploče se može mijenjati

po preferencama nastavnika (dugme u desnom gornjem uglu Customize this page), ali za početak, ništa od izgleda nije potrebno mijenjati za nesmetan rad na platformi. U desnom dijelu upravljačke ploče nalaze se blokovi sa kalendarom aktivnosti, online korisnicima, nadolazećim događajima i slično. Svi navedeni blokovi su poprilično intuitivni za prosječnog korisnika web tehnologija te nema potrebe objašnjavati svaki od njih posebno.

U lijevom gornjem uglu, pored loga platforme, nalazi se dugme koje otvara navigacijski panel, odnosno čini meni za korisnika, u skladu sa korisničkim ovlastima. Ovaj dio se mijenja i sa brojem kurseva koji vodite, odnosno služi da se navigira kroz platformu između različitih kurseva, a unutar kursa, između različitih sekcija kursa. Ovaj dio zavisi i od odabira teme prikaza Moodle platforme, tako da na nekim temama uvijek imate vidljiv navigacijski meni, dok na drugim temama nema vidljivog menija, sve dok ne otvorite isti.

Ilustracija 6 - Navigacijski meni Moodle platforme

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

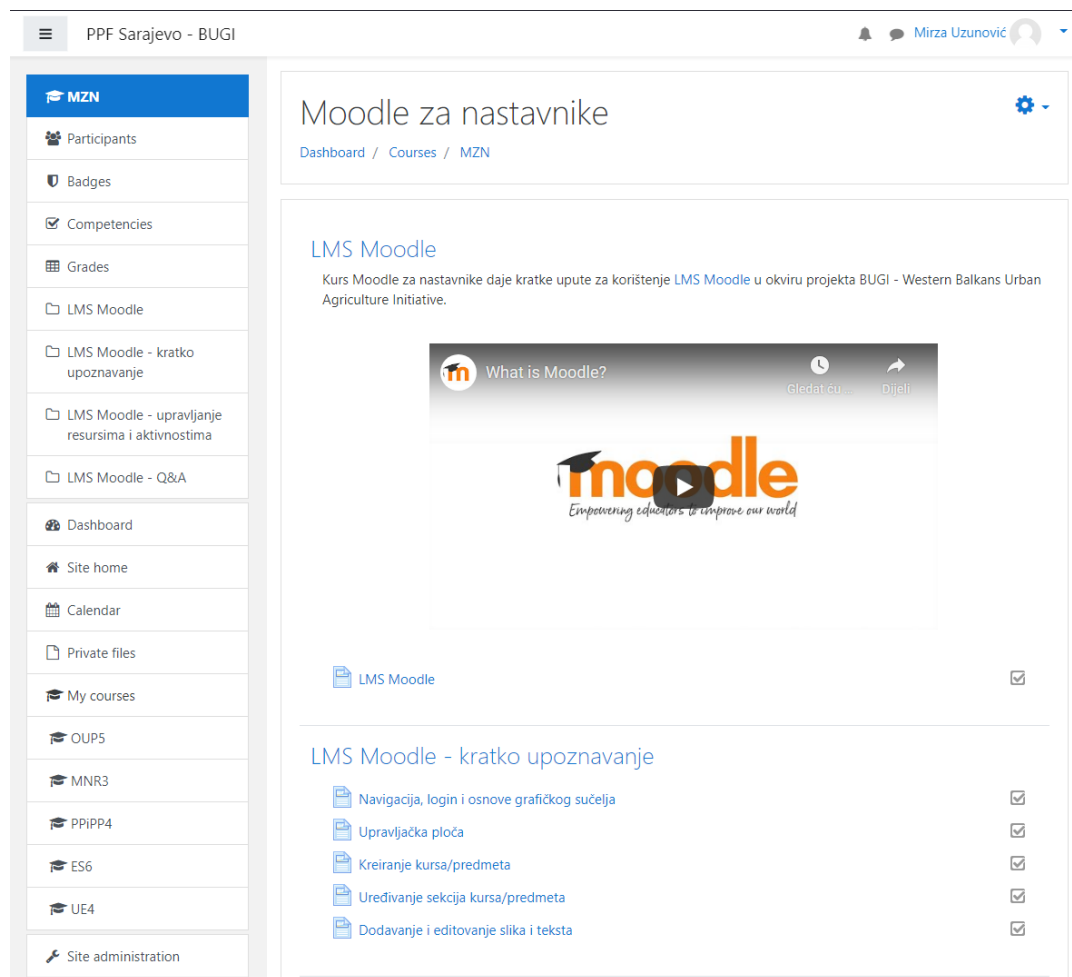
Dakle, upravljačka ploča daje uvid u kurseve, kalendar aktivnosti i služi za lakše snalaženje na platformi. Klikom na bilo koji od kurseva, otvara se stranica kursa, koji u suštini predstavlja Moodle resurse i aktivnosti ponuđene za studente.

Kreiranje kursa/predmeta

Izgled kursa sa otvorenim navigacijskim menijem prikazan je na ilustraciji 7, gdje se u desnom dijelu vide sekcije kursa, dok se u lijevoj strani nalaze navigacijski elementi, u gornjem dijelu za

kretanje po sekcijama kursa, pristup učesnicima kursa, ocjenama pojedinih aktivnosti i slično, a u donjem dijelu za kretanje unutar Moodle platforme.

Ilustracija 7 - Izgled kursa sa otvorenim navigacijskim menijem

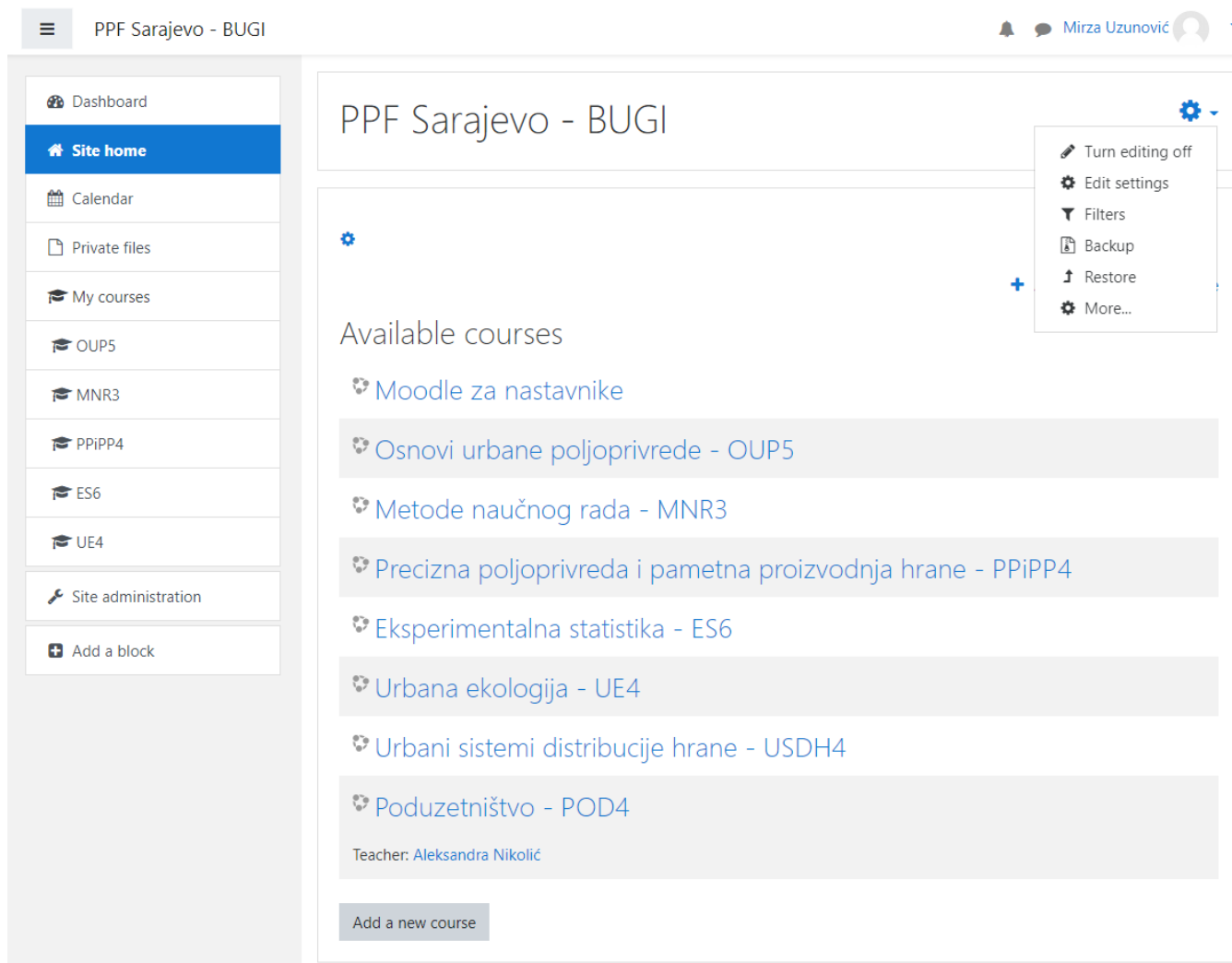

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Kreiranje kursa može se napraviti na nekoliko načina, a najjednostavniji način je da se, dok je korisnik prijavljen vratite na prvi stranicu Moodle platforme (klikom na Site home u navigacijskom panelu), a potom uključite uređivanje te stranice (vidjeti Ilustraciju 8).

Na svakoj stranici Moodle platforme za koju nastavnik ima ovlasti da uređuje, u gornjem desnom uglu nalazi se dugme i padajući meni koji uključuje uređivanje tre stranice. U ovom slučaju to je uređivanje prve stranice Moodle platforme, koje sa uključivanjem uređivanja te stranice na dnu liste već postojećih predmeta postavlja dugme za dodavanje novog kursa (Add new course na Ilustraciji 8).

Ilustracija 8 - Dodavanje novog kursa

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Nakon što kliknete na dugme za dodavanje novog kursa, otvara se stranica u koju unosite podatke za novi kurs (Ilustracija 9), gdje se unose osnovni podaci o kursu, naziv, skraćeni naziv, trajanje kursa, broj sekcija koje želite imati na kursu i slično. I ovaj dio Moodle platforme je poprilično intuitivan za korisnika, odnosno skoro uvijek sami nazivi elemenata koje uređujete govore sve o onome što su ti elementi i čemu služe, tako da nema potrebe dodatno objašnjavati ove elemente.

Nakon što unesete sve što je potrebno za kreiranje kursa (potrebni elementi su označeni na ovoj formi, i čak i ako propustite neki od njih, Moodle neće dozvoliti da napravite kurs bez tih potrebnih elemenata). Nakon što pristupite kursu vidjet će se sekcije kursa i navigacijski meni, kao što je prikazano na Ilustraciji 7.

Ilustracija 9 - Dodavanje novog kursa na Moodle platformu

PPF Sarajevo - BUGI

Dashboard / Site administration / Courses / Manage courses and categories / Add a new course

Add a new course

[Expand all](#)

General

Course full name ?

Course short name ?

Course category ? Miscellaneous

Course visibility ? Show

Course start date ? 23 October 2020 00:00

Course end date ? 23 October 2021 00:00   Enable

Course ID number ?

Description

Course summary ?

Course image ? Maximum file size: Unlimited, maximum number of files: 1

Files

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

To je potvrda da je kurs kreiran, a sljedeća faza prije korištenja kursa jeste dodavanje sekcija i korisnika kursa.

Uređivanje sekcija kursa/predmeta

Uređivanje sekcija kursa vrši se tako što na stranici kursa u gornjem desnom uglu uključite uređivanje te stranice, isti postupak kao i kod kreiranja novog kursa. U ovom slučaju, nakon uključivanja uređivanja stranice dobivate izgled stranice kao na Ilustraciji 10. Može se primjetiti da je pored svake sekcije, aktivnosti ili resursa dodata ikonica koja označava uređivanje svake od pojedinačnih sekcija. Nakon klika na ikonu za određenu sekciju, otvara se meni (Ilustracija

11) koji nudi opcije uređivanja sekcije, i te opcije su kao i sve ostalo poprilično samo objašnjavajuće po funkciji i nazivu opcije.

Ilustracija 10 - Uređivanje sekcija kursa

The screenshot shows the Moodle course editor interface for a course titled "Moodle za nastavnike". The interface is in a light blue theme. On the left, there is a sidebar menu with various course management options, including "Participants", "Badges", "Competencies", "Grades", "LMS Moodle", and "Dashboard". The main content area is titled "Moodle za nastavnike" and contains a section titled "LMS Moodle". Below this section, there are three sub-sections, each with a list of activities and resources:

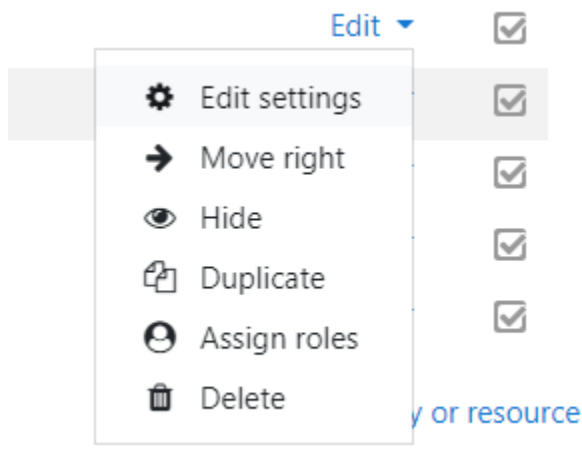
- LMS Moodle**: A single activity titled "LMS Moodle".
- LMS Moodle - kratko upoznavanje**: A list of five activities: "Navigacija, login i osnovne grafičkog sučelja", "Upravljačka ploča", "Kreiranje kursa/predmeta", "Uređivanje sekcija kursa/predmeta", and "Dodavanje i editovanje slika i teksta".
- LMS Moodle - upravljanje resursima i aktivnostima**: A list of five resources: "Aktivnosti i resursi", "Resursi", "Page - Stranica", "Book - Knjiga", and "URL - Link".

Each activity or resource has an "Edit" button and a checkmark icon. The interface also includes a "Add an activity or resource" button at the end of each section.

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Uređivanje sekcija kursa vrši se na osnovu konstruktivnog poravnanja i ishoda učenja, odnosno oni određuju broj sekcija, broj i vrstu korištenih aktivnosti ili resursa Moodle platforme, o čemu će dodatno biti riječi.

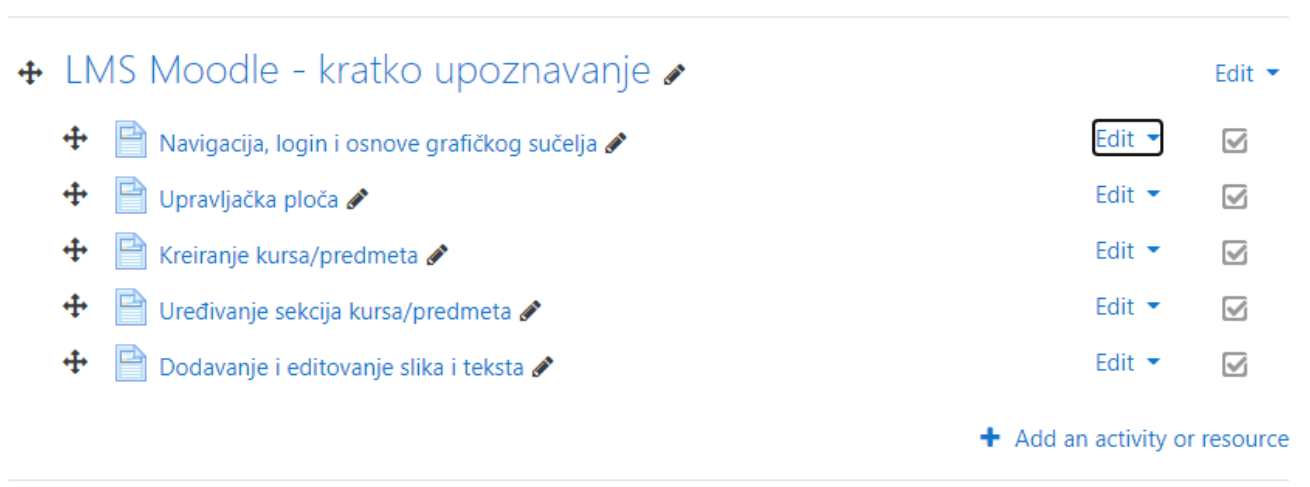
Ilustracija 11 - Meni uređivanja sekcija unutar kursa

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Nakon što je uređen kurs, kreirane sekcije, postavljanje određenih aktivnosti napravite tako što kliknete na dodavanje aktivnosti ili resursa (Add an activity or resource), link koji se nalazi na dnu svake sekcije pri uključenom modu uređivanja kursa (Ilustracija 12).

Ilustracija 12 - Izgled sekcije kursa u modu za uređivanje

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Postupak dodavanja aktivnosti ili resursa će biti objašnjen naknadno, u dijelu koji objašnjava upravljanje resursima i aktivnosti na Moodle platformi. Sljedeći korak pri kreiranju kursa, jeste dodavanje korisnika na kurs.

Dodavanje studenata/korisnika

Jedan od načina dodavanja korisnika na kurs jeste da u meniju navigacije (Ilustracija 10) kliknete na link koji vodi na stranicu korisnika (Participants) nakon čega dobivate stranicu sa sljedećim izgledom:

Ilustracija 13 - Izgled stranice korisnika kursa

The screenshot shows the Moodle interface for a course titled "Moodle za nastavnike". The page is titled "Participants" and shows a list of two participants. The interface includes a sidebar with navigation options, a search bar, and a table of participants with columns for selection, surname, email address, roles, groups, last access to course, and status. There are "Enrol users" buttons at the top right and bottom right of the table.

Select	Surname	Email address	Roles	Groups	Last access to course	Status
☐	osman music	o.music@ppf.unsa.ba	Student	No groups	204 days 22 hours	Active
☐	Pakeza Drkenda	p.drkenda@ppf.unsa.ba	Student	No groups	281 days	Active

Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Na toj stranici, vide se dodati korisnici, odnosno nalazi se i dugme koje označava dodavanje novih korisnika (Enroll users), nakon čega se otvara meni koji daje mogućnost za pretragu i dodavanje novih korisnika na kurs (Ilustracija 14).

Polje pretrage koristite da pretražite registrovane korisnike na platformi te ih klikom dodate na listu koju želite dodati na kurs, a potom i klikom na dugme za dodavanje to i napravite. Da se primjetiti da se već prilikom dodavanja korisnika na kurs definiše uloga korisnika, da li je nastavnik ili student.

Ilustracija 14 - Meni za dodavanje novih korisnika

Enrol users

Enrolment options

Select users No selection

Search

Assign role Student

Show more...

Enrol users Cancel

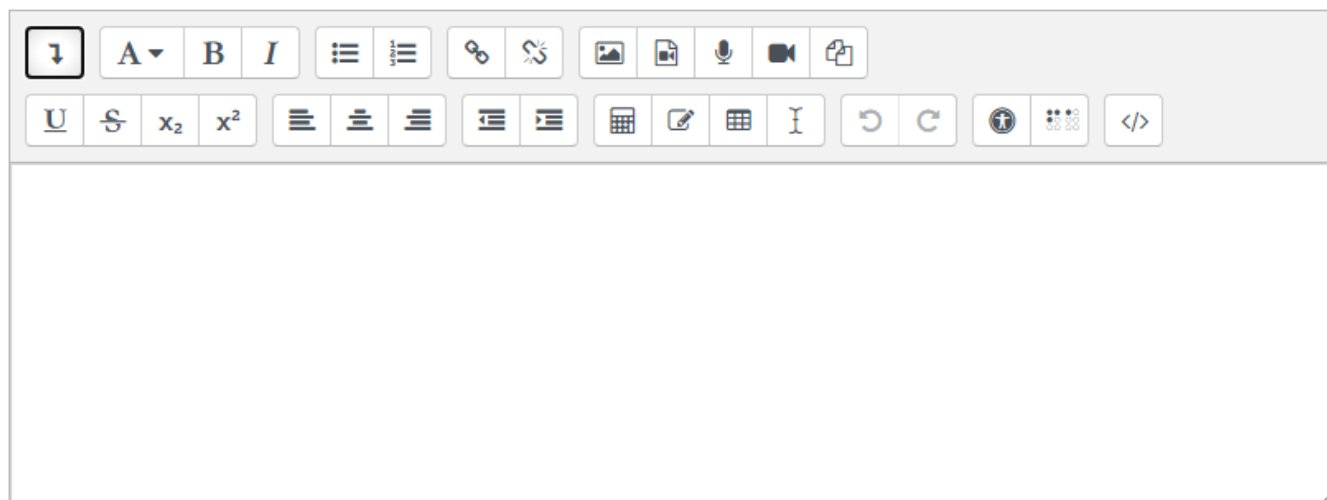
Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

Nakon što je objašnjen dio koji se odnosi na kratki prikaz platforme i korištenja osnova navigacije i kreiranja elementa platforme, zadatak je predstaviti aktivnosti i resurse Moodle platforme sa njihovim namjenama prilikom planiranja kurseva za održavanje na daljinu.

Dodavanje i uređivanje slika i teksta

Važno je naglasiti i da je uređivanje slika, teksta i ostalih elemenata ne Moodle platformi poprilično jednostavno, jer editor koji je ponuđen je ustvari WYSIWYG (what you see is what you get) editor sa opcijama sličnim word procesoru ili drugim sličnim stranicama. Ilustracija 15 prikazuje izgled uobičajenog editora Moodle platforme.

Ilustracija 15 - Prikaz editora Moodle platforme

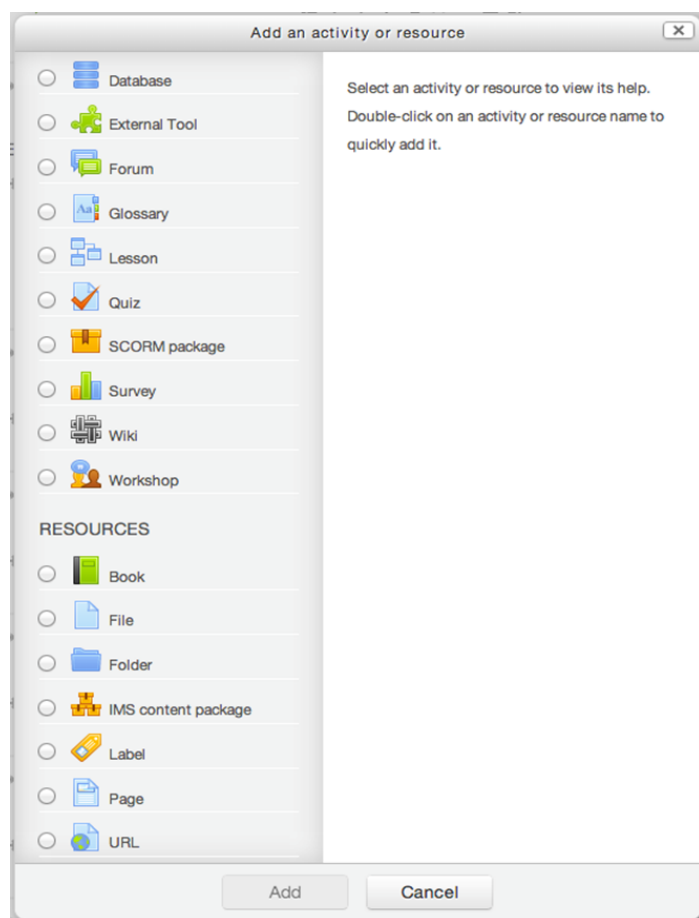
Izvor: moodle.bugi.unsa.ba

3. LMS MOODLE - UPRAVLJANJE RESURSIMA I AKTIVNOSTIMA

Sekcije kursa popunjavaju se sadržajima koji mogu biti aktivnosti ili resursi. Aktivnosti su alati Moodle platforme koji zahtijevaju neku od aktivnosti učesnika ili služe kao provjera (kviz, zadatak ili slično, dok su resursi oni elementi koji služe da bi se učesnicima prezentovale informacija i slično (knjiga, datoteka, link, stranica i slično). U osnovnoj verziji (bez nadogradnji) Moodle platforma nudi dosta aktivnosti i resursa (Ilustracija 16) koje u kombinaciji mogu poslužiti kao odličan alat za ispunjavanje ishoda učenja pri učenju na daljinu.

Ilustracija 16 - Meni odabira Moodle aktivnosti ili resursa

Izvor: <https://blogs.sussex.ac.uk/elearningteam/2013/10/10/new-names-for-the-moodle-label-and-page-modules/>

U nastavku, neki od osnovni alata Moodle platforme će biti predstavljeni, a sumarni prikaz alata i namjene istih predstavljen je na sljedećoj ilustraciji:

Moodle Tool Guide for Teachers

	What you want to achieve (pedagogy)	Information Transfer Is it a tool for disseminating information from you to your students?	Assess learning Will this tool allow you to assess your students' learning?	Communication & interaction Can it be used for communication & interaction among participants (you & your students)?	Co-create content Can you & your students collaborate & create content together?	Bloom's Allows what thinking order? •Remember •Understand •Apply •Analyse •Evaluate •Create
Ease of use How easy can this be set up by you?						
Add Resource Upload a file (Word Document/ PowerPoint)	Easy, like an email attachment. But can your doc stand on its own?	Yes. Only teachers can upload files to course site. So definitely a push-tool.	Maybe. Use to give task. Collect student files through Forum or Assignment.	No. It's a distribution tool. No option for interaction or communication.	Maybe. Use to give task. Collect student files through Forum or Assignment.	None. This is not a learning activity, but information transfer.
Add Resource Link to a web page	Easy, find the web address (aka url – the bit that starts with http://), copy it, paste it.	Very easy way of leading students to information. Can link directly to database articles.	Not directly. Option is to link to external student e-portfolios or blogs.	Maybe. Link to external tools eg Google Calendar, groups, blogs or wikis.	Maybe. You can link to external collaborative sites e.g. Google Docs, wikis or blogs.	6/6 Can do all of the above, depending on where you link to.
News Forum Use to send out course announcements	Easy. It's a standard forum, already set up in your course.	Yes. Include course updates, encouragement, timely links, etc.	No. The News Forum is limited. Students cannot post new topics.	You can start new topics. Students respond. Great for establishing course rhythm.	Limited because students cannot start new topics. Tip: Set up another Forum.	2/6 Not strictly learning activity. Test readiness for next class? R & U
Discussion Forum Use for many types of learning activities *	Easy. Forum has usable default settings. A name & description is enough.	Share resources as links or files. High message volume? Risk of losing info.	Forum is versatile & allows this, e.g. design a formative assessment activity.	Yes. Students communicate with you & peers. Interact as a class or in groups.	Yes. Students can collaborate & explore topics, discuss them & write together.	5/6 Understand, Apply, Analyse, Evaluate, Create
Wiki Use for many types of learning activities	Tricky. Decide on individual & group settings. Has some quirks. Get some training.	Yes. Use as information site. Allow editing only by teachers or by any participant.	Wiki is versatile & allows this, e.g. design a formative assessment activity.	Not suited for discussions. Use in brainstorming, planning, collaborative writing,...	Yes. Students can collaborate & explore topics, discuss them & write together.	5/6 Understand, Apply, Analyse, Evaluate, Create
Wiki Use for many types of learning activities	Tricky. Decide on individual & group settings. Has some quirks. Get some training.	Yes. Use as information site. Allow editing only by teachers or by any participant.	Wiki is versatile & allows this, e.g. design a formative assessment activity.	Not suited for discussions. Use in brainstorming, planning, collaborative writing,...	Yes. Students can collaborate & explore topics, discuss them & write together.	5/6 Understand, Apply, Analyse, Evaluate, Create
Glossary Use for learning activities that gather resources or present info	Default settings are good. Try to set it so the author's name is shown.	Use glossary to define terms or present info. Better yet, let the students add to it.	Glossary is versatile & allows this. But you need to design the right learning activity.	Not suited for discussions. Students can read other entries & comment or rate.	Only original author can edit an entry. Class can collect reviews, resources, etc.	5/6 Understand, Apply, Analyse, Evaluate, Create
Quiz Use to assess learning, formative or summative.	Tricky & takes time. Set up quiz, then questions. Consider your categories.	The quiz is aimed at assessment, not as distribution channel. Tip: use as self-test.	Quiz can be timed & secure. Has essay, mc, true/false, matching, & other questions.	No. Tip: Use forums instead.	No. Tip: Use forums or wikis instead.	6/6 Can test all 6 but this requires you to be creative in your assessment.
Lesson Use for presenting branched info or testing	It can be tricky to set up, make sure you plan the lesson first. Worth the effort.	Great for presenting information in a branched, guided way.	Yes, allows grading. Use as branched quiz, scenario, role play.	No this is an individual activity, not a group activity.	No this is an individual activity, not a group activity.	6/6 Can test all 6 but this requires you to be creative in your assessment.
Assignment Use to collect, assess & provide feedback on assignments	Easy. Choose from 4 types. Both online & offline assignments are possible.	No. The assignment tool is not a distribution channel.	Yes. Set due dates & maximum grades. Collect assignments and provide feedback.	No. Only allows very limited interaction between teacher & student.	No. Currently it does not allow group assignments. Use forum or wiki.	6/6 Indirectly. Depends on your assessment design.
Database Allow students to collect, share & search created artifacts	Tricky to set up. Know what you want before you build. Get some training.	Can be used for teacher to present info, but better to let the students add to it.	Database is versatile & allows this. But you need to design the right learning activity.	Not suited for discussions. Students can read other entries & comment or rate.	Students can share info & files in searchable way. Create joint collections.	5/6 Understand, Apply, Analyse, Evaluate, Create
Great fit						
Can work w/ some learning design						
Not best tool for the job						
How to use this guide Are you a teacher new to Moodle? Use this guide to pick the right tool for the job. *Know which tool you want to use? Follow its row across to see its strengths & weaknesses. *Know what you want to achieve? Pick a column and follow it to see which tool will help you do it.		*Be creative with Discussion Forums It doesn't always have to be an in-depth class discussion. Other activity ideas: class debate, team discussions, report weekly project findings, web quests, role play & feedback, gather resources & reviews, assessment support, Helpline, NZ's Got Talent (use the rating), rotated student-led discussions, weekly magazine,...		Need more Moodle help? *Moodle community at www.moodle.org *Download Using Moodle book (it's free!) *@lasic's 2 Minute Moodles videos *@moodlemans blog: www.moodlemans.com *Go meet your friendly e-learning, flexible learning or educational technology team. Buy them a coffee!		

Joyce Seitzinger (@catspyjamasnz / www.cats-pyjamas.net) - May 2010

www.eit.ac.nz

Dakle, odabir alata vrši se prema potrebi, odnosno ishodu učenja koji treba da se postigne, i pri tome treba imati na umu da se kombinacijom različitih alata i namjena mogu postići veći efekti, odnosno prevazići neki od nedostataka alata za određene ishode učenja.

Moodle aktivnosti

Osnovne aktivnosti koje nudi Moodle platforma su: zadatak, chat, izbor, baza podataka, feedback, forum, rječnik, lekcija, kviz, anketa, wiki i radionica. Svaki od alata ima svoju namjenu i odgovara posebnim ishodima učenjima postavljenim pri planiranju učenja na daljinu.

Tu će biti prikazani samo neki od alata i njihovih namjena, i to:

- **zadatak**

assignment, alat za preuzimanje i ocjenu studentskih zadataka u elektronskom formatu. Koristeći se ovim alatom omogućavate studentima direktan način za predaju sadržaja, eseja, seminarskih radova, prezentacija i slično. obično se koristi kao alat koji opisuje zadatak i mjesto na kojem studenti predaju svoje, offline, urađene zadatke. S tim u vezi, alat je moguće koristiti i za definisanje rokova predaje određenih zadataka te je moguće postaviti i notifikaciju i predatim radovima, odnosno podsjetnik nastavniku za pregled tih radova. Vrlo često korišten alat i obično se koristi u kombinaciji sa resursima Moodle platforme.

- **chat**

chat, interaktivna aktivnost koja omogućava tekstualnu diskusiju u realnom vremenu. Postoje opcije i za audio diskusije, a u novije vrijeme i dodaci Moodle platformi koje je moguće koristiti za video diskusije (pogledati Moodle direktorij plugina).

- **izbor**

choice, alat koji predstavlja za studente samo jedno pitanje, odnosno izbor. Koristi se za ispitivanje preferencija studenata ili grupno odlučivanje u toku kursa.

- **baza podataka**

database, zajednička aktivnost za sve studente i nastavnika koja omogućava kreiranje zajedničkih baza podataka potrebnih za učenje, bilo da se radi o datotekama, slikama, podacima bilo kog tipa. Omogućava brzu pretragu zajednički kreirane baze podataka.

- **forum**

forum, online diskusija gdje je moguće postavljati poruke, raspravljati se držati sve diskusije na jednom mjestu, odnosno odličan alat za praćenje toka diskusije.

- **rječnik**

glossary, alat koji dozvoljava kreiranje rječnika pojmova i koncepata. Kao aktivnost dostupna je za sve, tako da i studenti mogu kreirati unose u rječnik, odnosno definisati sebi specifičan rječnik pojmova potrebnih za učenje.

- **lekcija**

lesson, koristi se za programirane jedinice za učenje pri kojima svaki tačan odgovor vodi na nove podatke i informacija, interaktivno provodi studenta kroz gradivo. Jako koristan alata za unapređenje interakcije i izbjegavanje ponavljanja gradiva za studente sa različitim predznanjima.

- **kviz**

quiz, alat za kreiranje kvizova sa raznim vrstama pitanja. Moguće je koristiti ovaj alat i za ispite na daljinu.

- **anketa**

questionnaire, alat za prikupljanje podataka, ne za ocjenjivanje i kvizove. Najčešće se koristi za feedback informacije od studenata.

- **wiki**

wiki, kolekcija stranica izrađenih u saradnji sa drugim studentima i nastavnikom. s are

- **radionica**

workshop, vođena aktivnost koja u svojim koracima jeste radionica. Koristi se za organizaciju online radionica gdje studenti treba da predaju neke od svojih radova koji se pregledaju i ocjenjuju odmah.

Kombinovanim korištenjem ovih alata moguće je ispuniti skoro sve ishode učenja. Kombinacijom sa resursima Moodle platforme, mogućnosti se dodatno povećavaju.

Moodle resursi

Osnovni resursi koje nudi Moodle platforma su: knjiga, datoteka, folder, natpis, stranica i link. Svaki od njih će biti predstavljen:

- **knjiga**

book, resurs koji na više stranica, u obliku knjige predstavlja znanja i koncepte.

- **datoteka**

file, resurs za dijeljenje datoteka, prezentacija, spiskova, fotografija i slično.

- **folder**

folder, alat za organizovanje raznih datoteka i dijeljenih Moodle resursa.

- **natpis**

label, koristi se za organizaciju kursa u sekciji i jasno označavanje ili opis resursa ili aktivnosti.

- **stranica**

page, alat za dijeljenje resursa, najčešće se koristi za prikazivanje videa ili drugih sadržaja koje treba organizovati na posebnom mjestu.

- **link**

link, alat za dijeljenje eksternih linkova.

Način korištenja ovih alata, bilo da se radi o aktivnostima i resursima ovisi, dakle, o ishodima učenja postavljenim pred nastavnika i studente. Uspjeh korištenja istih alata ovisi o pravilnom odabiru tih alata za posebne namjene.

Ilustracija 18 - Najčešće korišteni alata Moodle platforme

Izvor: Soares, Filomena & Lopes, Ana Paula. (2018). ONLINE ASSESSMENT THROUGH MOODLE PLATFORM. 4952-4960. 10.21125/iceri.2018.2124.

Osnovnim alatima Moodle platforme moguće je zadovoljiti potrebe skoro svih ishoda učenja, a najčešće korištena kombinacija alata upravo je prikazana na Ilustraciji 18, gdje se vidi da je Moodle platforma najčešće korištena za dijeljenje resursa.

4. LMS MOODLE - DIREKTORIJ MODULA

Moodle platforma je open source, kako je već i spomenuto, što donosi ogroman broj prednosti, a jedna od najvećih je to da postoji ogroman broj modula za Moodle koje su kreirali korisnici prema svojim potrebama, odnosno, moguće je nadograditi listu alata koju nudi Moodle platforma. Na stranici <https://moodle.org/plugins/> dostupan je direktorij modula koji se mogu besplatno preuzeti i instalirati na Moodle platformu. Instalacija je poprilično jednostavna, zahtijeva od vas da ste član Moodle zajednice, odnosno da ste registrovani korisnik Moodle platforme i administratorske ovlasti na vašem Moodle site-u.

U ovom direktorijumu nudi se ogroman broj modula i dodataka za Moodle, od kojih treba izdvojiti neke, poput H5P plugina i ostalih plugina koji nude veće mogućnosti kreiranja interaktivnih sadržaja učenja na Moodle platformi.